

Kommen til det Resultat, at det vilde være at foretrække fremfor Lovforslagets Bestemmelser i saa Henseende, at Jordtilliggendet blev indskrænket til omtrent 2 Tdr. Hartkorn. Selve dette store og saa ofte omdebatterede Spørgsmaal skal jeg naturligvis ikke nu komme ind paa i alle dets forskjellige Enkeltheder — de ere vistnok alle Medlemmer bekendte — jeg skal kun sige, at for mig personligt stiller det sig i Virkeligheden som tvivlsomt, om det dog ikke maatte anses for rigtigere baade med Hensyn til Præstens Stilling og i økonomisk Henseende, at der blev bevaret et større Omfang af Jord, end der her er foreslaaet fra begge Sider i Udvalget. Men jeg skal tilføie, at, netop fordi jeg her dog kun kan stille mig som tvivlende, har jeg ikke fundet nogen tilstrækkelig Grund til at modsætte mig et Forslag, som her er fremkommet med saa stor Enighed fra alle Sider i Udvalget. Det vil altsaa ikke være paa dette Punkt, at nogen Modstand fra Ministerens Side vil fremkomme. Jeg skal dog herved endnu kun bemærke, at foruden den Betydning, som denne Forandring vilde have for Præsternes Stilling i Almindelighed, kan det ikke overses, at der her foreslaas en Foranstaltning af overordentlig stor fremtidig Betydning med Hensyn til Omfanget og Værdien i det Hele af de væsentligste af de Midler, der hidtil have været henlagte til Kirken. Det er uregteligt, at efter Alt, hvad der har vist sig gennem Narenes Løb, maa man gaa ud fra, at den Formue, der ligger i dette meget betydelige Quantum Jord, efter al Sandsynlighed, naar man bevarede Jorden, i Narenes Løb vilde være langt betydeligere end den Kapital med Renter, som traadte istedetfor Jorden, og forsaavidt vilde der altsaa fremkomme et Bærdital. Jeg fremhæver dette baade af den Grund, jeg allerede igaar fik Leilighed til at berøre, at det maatte vise, hvor langt man fra Ministeriets Side har været fra ved Ordningen at gaa ud fra en bestemt og streng Fastholden ved det nu Bestaaende, og tillige fordi jeg tror, at det kunde være ganske ønskeligt, om de ærede Medlemmer vilde hos sig selv gjøre den Betragtning gjældende, hvorvidt en saadan Bestemmelse, tagen af Lovgivningsmagten med

Hensyn til en saa væsentlig Del af de nuværende Kirkemidler, skulde kunne siges at være gaaet ud fra og overhovedet at kunne stemme med en streng Opfattelse af Kirkens Eiendomsret. Denne Betragtning tror jeg kunde ganske passende knyttes til denne Bestemmelse. Der gives endnu et Par forholdsvis mere underordnede Bestemmelser, som dog have deres Betydning, og som knytte sig til Forskriften om Jorden, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Afhændelsen skulde ske ene til fuld Eiendom eller ogsaa kunde ske til Arvefæste, og dernæst Spørgsmaalet om det Omraade, som der skulde gives de Kommissioner, som man fra begge Sider er enig om skulle afgjøre her opstaaende Tvivlspunkter, og da navnlig om disse Kommissioners Myndighed, forsaavidt der skulde blive Spørgsmaal om, hvorvidt Ministeriet i visse Tilfælde maatte kunne faa Leilighed til at udtale sig. Disse Spørgsmaal ere ingeniunde uvigtige, men dog efter min Opfattelse af underordnet Betskaffenhed, og jeg skal derfor kun med Hensyn til disse sige, at det forekommer mig, at det Forslag, som er stillet af Mindretallet under Nr. 13, er det, som fortjener Fortrinet, idet jeg ikke skjønner rettere, end at der virkelig vil være væsentlige Fordele forbundet med, at slike Jorder kunne faas til Arvefæste, og jeg derhos ikke kan se, at der er nogen Betænkelse ved, at Spørgsmaalet om, hvorvidt en Ordning maa anses for at være rigtig eller urigtig, i ganske enkelte Tilfælde bringes ind for Kirkeministeriet, idet der jo ellers ikke er Tale om at bringe disse Kommissioners Bestemmelser ind under nogen som helst høiere Autoritet. — Det andet Punkt, som jeg vil berøre, er Skolelærernes Stilling med Hensyn til Offer. I saa Henseende synes der mig i Virkeligheden at være fuld Overensstemmelse tilfede mellem Mindretallet og Flertallet, og fra Ministeriets Side tor jeg sige, at der heller ikke er nogen Uoverensstemmelse i dette Punkt, thi hvis jeg ikke slutter feil, var jeg selv den, som under Forhandlingerne med Udvalget bragte denne Sag paa Bane og deri fandt Tilslutning fra Udvalgets Side. Det er min Overbevisning, at det ikke blot er ønskeligt, men ligesom nødvendigt, at Offret i Kirken, naar det af-